

AANDACHTSPUNTEN JAAREINDE

1. IB-ondernemers	2
2. Alle ondernemers	3
3. BV en NV	3
4. Personeel	4
5. Omzetbelasting	6
6. Dga	6
7. Privé	7
8. Schenk- en erfbelasting	8
9. Checklist	8

LOON- / INKOMSTENBELASTING

10. Waarde bewoonde woning	9
11. Mededeling loonheffing	9
12. Administratieve verplichting	9

ARBEIDSRECHT

13. Beëindiging arbeidsovereenkomst	10
14. Goed werkgeverschap	10
15. Het nieuwe werken	10

VARIA

16. Vruchtgebruik constructies	10
17. Dividendbelasting	11
18. Bestuurdersaansprakelijkheid	11

Inleiding

De jaarwisseling staat weer voor de deur. Dat is traditioneel het moment om terug te kijken op het afgelopen jaar en vooruit te kijken naar het komende jaar. 1 januari is een moment waarop er ieder jaar het nodige verandert in de wet- en regelgeving. Met deze uitgave willen wij u attenderen op een aantal van die veranderingen en de gevolgen daarvan. Zo zijn er zaken die bij voorkeur nog dit jaar geregeld zouden moeten worden en zaken die beter uitgesteld kunnen worden tot na 1 januari 2012.

Niet alle hier beschreven zaken zijn zonder meer toepasbaar of leiden altijd tot voordeel. Het is daarom raadzaam om te overleggen met uw adviseur.

Mocht u behoefte hebben aan meer informatie of aan ondersteuning, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

1. IB-ondernemers

WBSO

Voor ondernemers die in een jaar tenminste 500 uur besteden aan speur- en ontwikkelingswerk (S&O) bestaat een speciale WBSO-af trek. Indien u in het bezit bent van een S&O-verklaring, kunt u maximaal € 12.104 in aftrek brengen. Voor starters wordt de aftrek met 50% (€ 6.054) verhoogd.

Tip! Mocht u naar verwachting in 2012 voor deze aftrek in aanmerking komen, zorg er dan voor om tijdig uw S&O-verklaring aan te vragen.

Zelfstandigenaftrek

Voor IB-ondernemers gelden enkele fiscale faciliteiten. Om deze faciliteiten te kunnen toepassen moet de ondernemer tenminste 1.225 uur en de helft van zijn werkzame tijd per jaar werken in zijn onderneming. Een van deze faciliteiten is de zelfstandigenaftrek.

Tot en met het jaar 2011 kent de zelfstandigenaftrek een schijventarief. Met het stijgen van de winst van een ondernemer daalt het bedrag van de aftrek tot een zeker minimum. Om de groeiambitie van ondernemers te bevorderen, kent de zelfstandigenaftrek met ingang van 1 januari 2012 naar verwachting een vast bedrag van € 7.280, ongeacht de hoogte van de winst. Het bedrag van de zelfstandigenaftrek zal niet jaarlijks worden geïndexeerd.

2. Alle ondernemers

Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek

Als u in 2011 voor meer dan € 2.200 investeert in bedrijfsmiddelen, heeft u recht op kleinschaligheidsinvesteringsaftrek, zolang het totale bedrag van de investeringen minder dan € 301.800 bedraagt. De aftrek bedraagt 28% van het investeringsbedrag, maar maximaal € 15.211. Dat maximum wordt bereikt bij een investeringsbedrag van € 54.324. Tot een investeringsbedrag van € 100.600 blijft de aftrek gehandhaafd op dit maximum, daarna daalt de investeringsaftrek met 7,56% van het investeringsbedrag boven € 100.600.

Voor samenwerkingsverbanden van zelfstandige ondernemers geldt het gezamenlijke investeringsbedrag als uitgangspunt voor de aftrek.

Let op! Niet alle bedrijfsmiddelen komen voor aftrek in aanmerking. Voor bijvoorbeeld auto's geldt een uitzondering. Voor investeringen in zeer zuinige personenauto's en zogenaamde nulmissievoertuigen heeft u sinds 1 januari 2010 wel recht op investeringsaftrek.

Tip! Het kan verstandig zijn om verdere investeringen uit te stellen tot na 1 januari 2012, bijvoorbeeld wanneer het investeringsbedrag boven het maximum van € 301.800 uitkomt.

Wanneer u bedrijfsmiddelen, waarvoor u destijds investeringsaftrek hebt gehad, binnen vijf jaar na het begin van het kalenderjaar van aanschaf verkoopt, moet u de belastbare winst verhogen met een desinvesteringsbijtelling.

Tip! Het kan zinvol zijn de verkoop uit te stellen tot na de jaarwisseling.

Willekeurige afschrijving

Investeringen die in 2010 of in 2011 zijn gedaan, kunnen in afwijking van de reguliere afschrijvingstermijnen in minimaal twee jaar worden afgeschreven. De hoogte van de afschrijving is willekeurig, maar bedraagt maximaal 50% in het investeringsjaar. Deze willekeurige afschrijving is een tijdelijke maatregel die alleen geldt voor nieuwe bedrijfsmiddelen.

De regeling geldt niet voor gebouwen, immateriële activa en personenauto's. Taxi's en zeer zuinige personenauto's mogen wel willekeurig worden afgeschreven. Een bedrijfsmiddel dat in 2011 is aangeschaft moet vóór 1 januari 2014 in gebruik zijn genomen.

R&D-aftrek

Voor ondernemers die kosten maken voor of investeren in research & development komt er vermoedelijk met ingang van 2012 een extra aftrekpost, de R&D-aftrek. Deze aftrekpost heeft betrekking op andere kosten dan loonkosten.

Loonkosten vallen onder de afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk (S&O).

Voor de aftrek is een RDA-beschikking van Agentschap NL nodig. Agentschap NL stelt daarin de hoogte van de kosten van en investeringen in speur- en ontwikkelingswerk vast en het percentage van dat bedrag dat als aftrekpost in mindering op de winst kan worden gebracht. Het RDA-percentage voor 2012 bedraagt naar verwachting 40. Details van de regeling zijn nog niet bekend.

Herinvesteringstermijn

Heeft u een herinvesteringsreserve gevormd voor de winst op een bedrijfsmiddel dat in de afgelopen drie jaren voor meer dan de boekwaarde is verkocht? Zorg ervoor dat u de herinvesteringsreserve tijdig benut voor nieuwe investeringen. Doet u dat niet uiterlijk aan het einde van het derde jaar na het jaar van de verkoop, dan valt de reserve vrij ten gunste van de winst en moet u alsnog ineens belasting over de boekwinst betalen. Gedurende de termijn van drie jaren moet er een concreet herinvesteringsvoornemen bestaan.

Onder bijzondere omstandigheden kan de termijn van drie jaar worden verlengd, als er tenminste een begin van uitvoering aan het herinvesteringsvoornemen is gegeven.

Tip! Leg uw herinvesteringsvoornemen nog voor de jaarwisseling vast!

3. BV en NV

Innovatiebox

Bedrijven kunnen voor immateriële activa gebruik maken van de innovatiebox in de vennootschapsbelasting. Deze box is bedoeld als een fiscale stimulans. Er geldt een effectief belastingtarief van 5% en een drempel ter grootte van de gemaakte voortbrengingskosten van het immateriële bedrijfsmiddel. Voortbrengingskosten zijn alle met de vervaardiging verband houdende (in)directe kosten. Op de voortbrengingskosten komt de eventueel genoten WBSO in mindering.

De innovatiebox geldt niet alleen voor patenten en octrooien, maar ook voor immateriële activa die zijn ontstaan uit eigen speur- en ontwikkelingswerk, waarvoor de onderneming een S&O-verklaring heeft gekregen.

Exploitatieverliezen van een immaterieel actief kunnen tegen het reguliere tarief in aanmerking worden genomen.

Uitsluitend zelf voortgebrachte nieuwe bedrijfsmiddelen kunnen in de innovatiebox worden ingebracht. Hulp van derden daarbij is tot op zekere hoogte toegestaan.

Niet alle winst valt in de innovatiebox. Een deel van de winst zal verdiend worden met andere activiteiten. In de praktijk kan het zinvol zijn om met de Belastingdienst afspraken te maken over de aan de innovatiebox toerekenbare winst voor een periode van meerdere jaren. Een functionele analyse van het bedrijf kan daarbij behulpzaam zijn om inzichtelijk te maken welk deel van de winst kan worden toegerekend aan welke onderdelen zoals R&D, productie en verkoop.

Verruiming verliesverrekening

Er geldt een tijdelijke mogelijkheid tot verruiming van de verliesverrekening in de vennootschapsbelasting. De verrekening van verliezen met winsten van oudere jaren is normaal beperkt tot één jaar. Deze achterwaartse verliesverrekening wordt op verzoek verlengd tot drie jaren. In ruil hiervoor wordt de voorwaartse verliesverrekening beperkt van negen tot zes jaar. Er geldt een plafond van € 10 miljoen per jaar. De regeling geldt alleen voor verliezen uit de jaren 2009, 2010 en 2011.

4. Personeel

Werkkostenregeling

Per 1 januari 2011 is de werkkostenregeling in werking getreden. De systematiek van vergoedingen en verstrekkingen aan personeel is daardoor ingrijpend veranderd. De werkgever heeft de mogelijkheid om tot en met 2013 de oude regeling te hanteren. Die keuze kan per jaar gemaakt worden. Uitgangspunt van de werkkostenregeling is dat alle vergoedingen en verstrekkingen aan werknemers loon vormen. Dat geldt ook als de kosten voor 100% zakelijk zijn. De werkgever kan bepaalde vergoedingen en verstrekkingen aanwijzen die belastingvrij vergoed kunnen worden. Daarvoor geldt een budget van 1,4% van de totale fiscale loonsom van de onderneming. Het budget wordt aangeduid met de term vrije ruimte. Overschrijden de kosten de vrije ruimte, dan valt het meerdere onder een eindheffing van 80%. Eindheffing wil zeggen dat de loonheffing voor rekening van de werkgever komt en niet wordt doorbelast aan de werknemer.

Naast de aangewezen vergoedingen en verstrekkingen zijn er zogenaamde gerichte vrijstellingen. Dat zijn bepaalde kostensoorten die tot een zekere hoogte onbelast kunnen worden vergoed zonder dat dit invloed heeft op de vrije ruimte.

Voordeel van de werkkostenregeling is dat er binnen de vrije ruimte geen normeringen en beperkingen meer gelden. Er hoeft dus niet meer per werknemer te worden bijgehouden wat er vergoed of verstrekt wordt. Zo kan aan een werknemer bijvoorbeeld een fiets worden verstrekt zonder rekening te houden met het in de oude regeling geldende maximumbedrag van € 749 en zonder te controleren of de werknemer in voorgaande jaren al een fiets van de zaak heeft gehad en of hij de fiets wel vaak genoeg gebruikt voor het woon-werkverkeer.

Bij gebruik van de werkkostenregeling moet het totale bedrag van de vergoedingen en verstrekkingen in de vrije ruimte uit uw financiële administratie blijken. Staat in de financiële administratie geen btw bij de vergoedingen en verstrekkingen, dan moet u de btw alsnog toevoegen. Verder moet u het totale bedrag aan vergoedingen in uw financiële administratie kunnen koppelen aan het fiscale loon in uw loonadministratie om te toetsen of u binnen uw vrije ruimte blijft.

Auto van de zaak voor werknemers

Om een bijtelling voor privégebruik van een auto van de zaak te voorkomen moet een werknemer bewijzen dat hij minder dan 500 km per jaar privé rijdt met de auto. Dat bewijs kan de werknemer leveren met een sluitende rittenadministratie. De werkgever moet de rittenadministratie controleren en bij zijn loonadministratie bewaren. De bijtelling kan ook achterwege blijven indien de werknemer een verklaring aflegt bij de Belastingdienst dat hij de auto niet privé gebruikt en deze verklaring aan de werkgever overhandigt. De werkgever mag de bijtelling ondanks een verklaring geen privégebruik niet achterwege laten als hij weet of behoorde te weten dat de auto toch privé gebruikt wordt.

Let op! Het intrekken van een verklaring geen privégebruik in de loop van het jaar kan fiscale gevolgen hebben. De bijtelling geldt namelijk voor het gehele jaar indien een auto ter beschikking staat en moet dus gecorrigeerd worden om te voorkomen dat te weinig loonbelasting is betaald.

Let op! De regeling voor de btw over het privégebruik auto is per 1 juli 2011 gewijzigd!

Tip! Per 1 juli 2012 veranderen de eisen die aan de uitstoot van auto's worden gesteld om in aanmerking te komen voor een verlaagd bijtellingspercentage. Voor auto's die voor die datum worden aangeschaft blijft het verlaagde bijtellingspercentage gelden na 1 juli, ook al wordt dan niet meer aan de voorwaarden voldaan. Voor auto's die na 30 juni 2012 zijn aangeschaft geldt de op dat moment geldende verlaagde bijtelling gedurende een periode van 60 maanden.

Bijtelling bestelauto

Om een bijtelling voor privégebruik van een door de werkgever ter beschikking gestelde bestelauto te voorkomen kan een rittenregistratie noodzakelijk zijn. Als alternatief wordt per 1 januari 2012 de mogelijkheid van een verklaring uitsluitend zakelijk gebruik van de werknemer of de IB-ondernemer ingevoerd. Een rittenregistratie is dan niet noodzakelijk.

Reiskostenvergoeding

Zowel voor woon-werkverkeer als voor andere zakelijke ritten geldt een belastingvrije vergoeding van € 0,19 per kilometer. Die vergoeding geldt ongeacht de vorm van vervoer en kan ook gegeven worden aan werknemers die met een fiets, die zij in het kader van een fietsplan hebben aangeschaft, naar het werk komen. De vergoeding kan niet worden gegeven aan werknemers aan wie een fiets ter beschikking is gesteld.

Let op! Bij toepassing van de werkkostenregeling komt een vergoeding voor reiskosten niet ten laste van de vrije ruimte.

Spaarregelingen

Deelnemers aan een spaarloon- of levensloopregeling moeten ervoor zorgen dat zij de vrijstelling van loonbelasting in 2011 volledig benutten. Het volledige bedrag moet vóór 1 januari 2012 gestort zijn bij de instelling die de spaarloon- of levensloopregeling uitvoert.

De spaarloonregeling geldt niet als het personeel van een BV slechts bestaat uit de directeur-groootaandeelhouder (dga) en eventueel zijn meewerkende echtgenote die tenminste 1/3 van het aandelenkapitaal in hun bezit hebben. Als de BV ook ander personeel in dienst heeft dat van de regeling gebruik kan maken, mogen ook de dga en zijn meewerkende echtgenote gebruik maken van de spaarloonregeling.

De eis van overig personeel geldt niet voor deelname aan de levensloopregeling. De dga kan daaraan zondermeer deelnemen en zo jaarlijks 12% van zijn salaris sparen, bijvoorbeeld om eerder met pensioen te gaan. Het spaartegoed is belastingvrij. Opnamen uit het spaartegoed zijn belast op het moment van opname. Voor ieder jaar dat u in de levensloopregeling heeft gespaard, heeft u bij opname recht op een heffingskorting van € 201 (2011). Het spaarsaldo valt buiten de heffing in box 3. U moet wel bij een bank of een verzekeraar sparen.

Let op! De spaarloon- en de levensloopregeling vervallen per 1 januari 2012. In plaats daarvan komt met ingang van 1 januari 2013 de vitaliteitsspaarregeling.

Tip! Werknemers die voor 1 januari 2011 in dienst zijn getreden bij hun huidige werknemer en die dit jaar niet deelnemen aan de levensloopregeling, kunnen (alsnog) gebruik maken van de spaarloonregeling.

In verband met de beëindiging van de spaarloonregeling valt het op de geblokkeerde spaarrekening opgebouwde bedrag op 1 januari 2012 geheel vrij. Deelnemers aan de spaarloonregeling kunnen ervoor kiezen om hun tegoed op de geblokkeerde spaarrekening te laten staan om te profiteren van de daarvoor ook na 2011 geldende vrijstelling in box 3.

Tip! In verband met het vervallen van de spaarloonregeling kunt u vanaf 1 januari 2012 vrij beschikken over uw tegoed.

Overgangsregeling levensloopregeling

Voor de levensloopregeling komt er waarschijnlijk een overgangsregeling. In de voorstellen ziet deze er als volgt uit:

- De overgangsregeling geldt met ingang van 2013. Er geldt geen leeftijdsgrens voor deelname aan de overgangsregeling.
- Werknemers die op 31 december 2011 tenminste € 3.000 hebben gespaard op hun levenslooprekening, kunnen ook in 2012 en volgende jaren inleggen.
- Vanaf 2012 wordt geen levensloopverlofkorting meer opgebouwd. Tot die tijd opgebouwde kortingsrechten kunnen benut worden bij opname of bij omzetting van levensloop in vitaliteitssparen.
- Deelnemers met een lager saldo dan € 3.000 op 31 december 2011 kunnen het tegoed in 2012 of in 2013 voor verlof opnemen of in 2013 onbelast doorstorten naar vitaliteits-sparen. Zij kunnen niet meer verder sparen in de levensloopregeling. Een op 31 december 2013 niet benut of doorgeschoven saldo wordt aan het einde van 2013 belast.
- Deelnemers met € 3.000 of meer kunnen het tegoed in 2013 fiscaal geruisloos doorstorten naar vitaliteitssparen, ook als daardoor het maximum van € 20.000 voor vitaliteitssparen overschreden wordt. Na 2013 is doorschuiven van het levenslooptegoed geruisloos mogelijk, maar dan geldt wel het maximum van € 20.000. Is het saldo hoger, dan moet over het meerdere belasting worden betaald onder verrekening van de opgebouwde levensloopverlofkorting.

5. Omzetbelasting

Herrekening

Voor het laatste aangiftetijdvak van het jaar moet u een herrekening maken van de af te dragen btw over het kalenderjaar. Indien het gebruik van bedrijfsmiddelen verandert van belaste naar vrijgestelde prestaties of omgekeerd moet een herrekening plaatsvinden van de in aftrek gebrachte btw. Voor roerende bedrijfsmiddelen is het herrekentijdvak 5 jaar en voor onroerende zaken is dit 10 jaar. Als een onroerende zaak meer dan twee jaar leeg staat dan dient de btw ook te worden herrekend.

Correctie privégebruik auto

Het privégebruik, inclusief woon-werkverkeer, door een ondernemer zelf en door zijn werknemers van een auto geldt, als de auto kosteloos in gebruik wordt gegeven, vanaf 1 juli 2011 als een fictieve dienst. De correctie voor privégebruik wordt bepaald aan de hand van het werkelijke privégebruik. Het is ook mogelijk een forfaitair bedrag van 2,7% van de catalogusprijs (incl. btw en BPM) van de auto als correctie te hanteren.

Wanneer een auto niet kosteloos maar tegen een lagere waarde dan de normale waarde in gebruik wordt gegeven, wordt de grondslag voor de btw-heffing gecorrigeerd door deze te verhogen naar de normale waarde. Ook dan mag in plaats van btw-heffing over de normale waarde het forfait van 2,7% van de catalogusprijs (incl. btw en BPM) toegepast worden.

6. Dga

Gebruikelijk loon

Kort samengevat komt de gebruikelijk loonregeling erop neer, dat het salaris van een werknemer, die een aanmerkelijk belang heeft in de BV waarvoor hij werkt, tenminste € 41.000 per jaar moet bedragen en niet meer dan 30% lager mag zijn dan het salaris dat werknemers zonder aanmerkelijk belang verdienen in soortgelijke dienstbetrekkingen. Wat een gebruikelijk loon is, kan worden bepaald aan de hand van het salaris van concrete andere werknemers met soortgelijke dienstbetrekkingen. Wanneer de opbrengsten van de BV voor 90% of meer zijn toe te rekenen aan de arbeid van de directeur kan het gebruikelijk loon berekend worden op basis van de afroommethode. Die methode houdt in dat de opbrengsten van de BV eerst worden verminderd met de daaraan toe te rekenen kosten, lasten en afschrijvingen exclusief het salaris van de dga. Van het overblijvende bedrag geldt 70% als te betalen salaris.

Let op! De gebruikelijk loonregeling hoeft niet te worden toegepast als de werkzaamheden van de dga zo beperkt zijn dat een gebruikelijke beloning daarvoor niet hoger is dan € 5.000 per jaar.

Tbs en gemeenschap van goederen

Vermogensbestanddelen die onder de terbeschikkingstellingsregeling van box 1 vallen en die behoren tot de algehele of een beperkte gemeenschap van goederen van een echtpaar, worden sinds 1 januari 2011 voor de helft toegerekend aan ieder van de echtgenoten. Er bestaat een doorschuifregeling voor het geval de terbeschikkingstelling aan een BV door het echtpaar wordt beëindigd als gevolg van de omzetting in een eenmanszaak die door één van de echtgenoten wordt gedreven. Ook is er een doorschuifregeling voor de overgang krachtens huwelijksvermogensrecht van een evenredig deel van een vermogensbestanddeel van de belastingplichtige naar zijn echtgenoot. Voorwaarde is dat het evenredig deel bij de echtgenoot tot een werkzaamheid behoort.

Lening aan BV

Een lening die een dga verstrekt aan zijn BV valt onder de zogenaamde terbeschikkingstellingsregeling van box 1 van de inkomstenbelasting. De door de BV betaalde rente is bij de dga progressief belast. Ook eventuele waardeveranderingen van de vordering zijn fiscaal van belang. Wanneer de BV in een zodanig slechte financiële positie komt te verkeren dat rente- en aflossingsverplichtingen onder druk komen staan, kan de dga de vordering ten laste van zijn inkomen afwaarderen. Dat geldt overigens ook voor de zogenaamde regresvordering, die de dga heeft wanneer hij zich borg heeft gesteld voor schulden van de BV en als borg wordt aangesproken. Tot zover lijkt er niets aan de hand. Problemen ontstaan er wanneer de inspecteur zich op het standpunt stelt dat de lening onzakelijk is. Een lening is onzakelijk als er een debiteurenrisico wordt gelopen dat een onafhankelijke derde niet zou hebben geaccepteerd. De veronderstelling dat dit debiteurenrisico wordt geaccepteerd uit aandeelhoudersbelangen leidt ertoe dat een eventueel verlies op de lening niet aftrekbaar is.

Probleem in deze is dat de dga meer dan wie ook betrokken is bij het reilen en zeilen van de BV. Hij zal dus eerder geneigd zijn om geld te lenen aan zijn BV of zich borg te stellen voor leningen van de bank dan een willekeurige derde, in het licht van het voortbestaan van de onderneming.

Factoren die de (on)zakelijkheid van een lening beïnvloeden zijn de hoogte van de lening in verhouding tot het eigen vermogen, de looptijd, de aflossingsverplichtingen, het rentepercentage, een eventuele achterstelling bij andere schulden en de verstrekte zekerheden.

Tip! Denk eraan dat u zakelijk handelt als u geld uitleent aan uw BV. Stel een goede leningovereenkomst op en hanteer een zakelijke rente en zakelijke aflossingsvoorwaarden. Vergeet niet om zekerheden te vragen! Pas zo nodig uw leningovereenkomsten aan.

Let op! Ook bij borgstelling voor schulden van de BV is het van belang dat u zakelijk handelt!

Let op! De vastgelegde afspraken moeten uiteraard worden nagekomen: als de BV niet voldoet aan de aflossings- of renteverplichtingen, komt de lening in een ander daglicht te staan.

7. Privé

Middeling van inkomens

De middelingsregeling is bedoeld om mensen tegemoet te komen die een sterk wisselend inkomen in box I hebben. Bij een sterk wisselend inkomen, waarbij u het ene jaar wel en het andere jaar niet in het hoogste belastingtarief valt, kan het zijn dat u in totaal meer belasting hebt betaald dan het geval zou zijn bij een meer gelijkmatige verdeling van hetzelfde inkomen over de jaren. Met de middelingsregeling kan een vermindering van belasting worden verkregen. De inkomens over drie opeenvolgende jaren worden gemiddeld waarna de belasting per jaar over het gemiddelde inkomen wordt berekend. Het verschil tussen de aanvankelijk berekende belasting en de herrekenende belasting, verminderd met een drempelbedrag van € 545, wordt op verzoek teruggegeven. Het middelingsverzoek moet gedaan worden binnen drie jaar nadat de aanslagen over de betreffende jaren definitief zijn geworden. Een kalenderjaar mag maar één keer in een middeling worden betrokken. De keuze voor een middelings-tijdvak kan veel verschil maken. Het is daarom zinvol een (voorlopige) berekening te laten maken over verschillende periodes.

Eigen woning

Er geldt een aantal tijdelijke maatregelen om de woningmarkt te stimuleren:

- Tot 1 juli 2012 geldt voor de aanschaf van een bestaande woning een verlaagd tarief van 2% voor de overdrachtsbelasting. Het normale tarief bedraagt 6%. Het lage tarief geldt niet voor zakelijk gebruikte onroerende zaken of voor grond, maar alleen voor woningen en bijbehorende zaken als schuren en garages.
- De verhoogde grens van € 350.000 voor de NHG-garantie op hypotheekleningen geldt tot 1 juli 2012. Daarna daalt deze stapsgewijs tot de oude grens van € 265.000,-.

- De periode waarin mensen dubbele hypotheeklasten (nieuw huis gekocht, oude woning nog niet verkocht) in aftrek kunnen brengen is verlengd van twee tot drie jaar. Deze regeling vervalt eind 2012.
- De regeling waarbij mensen na een verhuurperiode van de woning weer recht hebben op hypotheekrenteaftrek loopt nog tot eind 2012.
- Als een woning wordt gekocht en binnen zes maanden wordt doorverkocht dan is bij de tweede verkoop alleen overdrachtsbelasting verschuldigd over de eventuele winst. Voor 2011 is de termijn van zes maanden verlengd tot een heel jaar.

Controleer de WOZ-waarde

Ieder jaar ontvangt u van de gemeente de WOZ-beschikking voor uw onroerende zaken. De WOZ-beschikking 2012 kent als waardepeildatum 1 januari 2011. Gezien de nog steeds kwakkelende huizenmarkt en de dalende prijzen, is het logisch te verwachten dat de WOZ-waarde van uw woning is gedaald. Bent u van mening dat de WOZ-beschikking niet juist is, dan kunt u daartegen bezwaar maken. De gemeente moet uw bezwaarschrift binnen zes weken na dagtekening van de beschikking hebben ontvangen. Bent u te laat met het indienen van uw bezwaarschrift, dan kunt u niet in beroep gaan bij de rechter tegen de reactie van de gemeente op uw bezwaar.

Let op! Het belang van de WOZ-waarde is niet beperkt tot lokale heffingen als de onroerendezaakbelasting en waterschapslasten, maar strekt zich uit tot de inkomstenbelasting (eigenwoningforfait) en de schenk- en erfbelasting.

Lijfrentepremie

Wie jonger is dan 65 jaar heeft de mogelijkheid om een bestaand pensioentekort aan te vullen door middel van een lijfrenteverzekering of een lijfrentespaar- of beleggingsrekening. De premie daarvan is tot een zeker maximum aftrekbaar. Om in 2011 aftrekbaar te zijn moet de premie ook in dat jaar betaald zijn.

Let op! Anders dan in voorgaande jaren is aftrek niet meer mogelijk in 2011 als de premie in 2012 binnen drie maanden na de jaarwisseling is betaald.

Giften

Onder voorwaarden kunt u gedane giften van uw inkomen aftrekken. Het gaat dan om giften aan instellingen die door de Belastingdienst zijn aangemerkt als het algemeen nut beogende instellingen. Er geldt een aftrekdrempel van 1% van het verzamelinkomen van u en uw fiscale partner samen. De drempel bedraagt minimaal € 60. De totale aftrek kan niet hoger zijn dan 10% van het gezamenlijke verzamelinkomen.

Tip! Vanwege de aftrekdrempel kan het raadzaam zijn uw geplande giften voor twee jaar te bundelen en in één jaar te doen, bijvoorbeeld door de voor 2012 geplande giften al in 2011 te doen.

Als u gedurende een reeks van jaren grotere giften doet aan dezelfde instelling, is het voordeliger om dit te doen in de vorm van een periodieke uitkering.

De aftrekdrempel geldt namelijk niet voor dergelijke giften als de looptijd tenminste vijf jaar bedraagt en er een notariële schenkingsakte is opgemaakt.

Let op! Anders dan gewone giften zijn periodieke giften ook aftrekbaar als ze gedaan worden aan verenigingen met 25 of meer leden.

Let op! Er komt met ingang van 1 januari 2012 een vermenigvuldigingsfactor in de giftenaftrek voor giften aan culturele instellingen. Giften mogen worden vermenigvuldigd met een factor 1,25. Deze factor geldt zowel in de inkomstenbelasting als in de vennootschapsbelasting tot een totaalbedrag van € 5.000.

Betaling belastingaanslagen

Het verdient aanbeveling om uw openstaande belastingaanslagen nog dit jaar te betalen. Daardoor verlaagt u de rendementsgrondslag van box 3 omdat niet betaalde belastingen niet als schuld meetellen in box 3. Als u weet dat u over uw box 1-inkomen van 2011 belasting moet bijbetalen, dan kunt u ter vermindering van de rendementsgrondslag ook het bij te betalen bedrag al vóór 31 december betalen. Wanneer u vóór 1 oktober schriftelijk heeft gevraagd om een (nadere) voorlopige aanslag mag u ervan uitgaan dat deze tijdig wordt opgelegd en dus vóór 31 december kan worden betaald. Legt

de inspecteur ondanks een tijdig verzoek de aanslag pas zo laat op dat u deze redelijkerwijs niet op 31 december kunt hebben betaald, dan mag de desbetreffende belastingsschuld toch als betaald worden beschouwd bij de berekening van de rendementsgrondslag in box 3. Het in mindering te brengen bedrag mag niet hoger zijn dan het uiteindelijk verschuldigde en binnen de termijn betaalde bedrag. Per 1 januari 2011 is er nog maar 1 peildatum voor het vermogen in box 3, namelijk 1 januari.

8. Schenk- en erfbelasting

Schenken aan kinderen

Een belangrijk argument om al tijdens uw leven een deel van uw vermogen over te dragen aan uw kinderen is de besparing van erfbelasting na uw overlijden. Als besparing van erfbelasting de opzet is, is het verstandig om de schenkingen niet zomaar te doen maar hiervoor een schenkingsprogramma op te stellen. Spreiding van schenkingen over een bepaalde periode, bijvoorbeeld vijf of tien jaar, leidt tot een optimaal gebruik van de jaarlijkse vrijstelling voor schenkingen aan kinderen. Daarnaast kan de progressie in het tarief worden bestreden. De aangroei van het geschonken vermogen vindt immers plaats bij de kinderen en is dus niet met erfbelasting belast na uw overlijden.

Schenken aan uw kinderen in 2011 zijn vrij van schenkbelasting tot een bedrag van € 5.030 per kind. Voor kinderen tussen 18 en 35 jaar geldt eenmalig een verhoogde vrijstelling van € 24.144. Deze eenmalig verhoogde vrijstelling kan verder worden verhoogd tot € 50.300 als de schenking betrekking heeft op financiering van de eigen woning van het kind of op een dure studie van het kind.

Let op! Als u gebruik wilt maken van de verhoogde vrijstelling voor een schenking aan uw kinderen moet u daarop in de aangifte schenkbelasting een beroep doen.

Boven de vrijstelling geldt een tarief van 10% over de eerste € 118.708 en van 20% over het meerdere.

Let op! Aangifte schenkbelasting moet in die gevallen vóór 1 maart 2012 gedaan zijn.

9. Checklist

Maak een checklist van alle zaken en aandachtspunten voor 2011 om te controleren of alles op tijd tot een goed einde wordt gebracht. Denk aan het tijdig indienen van aanvragen, het vastleggen van gemaakte afspraken en dergelijke. Pak er uw checklist van voorgaande jaren bij om te voorkomen dat u iets vergeet.

Maak tegelijk een “to do”-lijstje van die zaken die u in 2012 nog moet afwerken.

10. Waarde bewoonde woning

De waardering van zaken die tot het ondernemingsvermogen worden gerekend vormt nogal eens aanleiding tot discussie tussen de ondernemer en de Belastingdienst. De discussie betreft vooral de waardering bij inbreng van zaken in het ondernemingsvermogen en de waardering op het moment waarop zaken het ondernemingsvermogen verlaten. Een bijzonder geval betreft de door de ondernemer en zijn gezin bewoonde woning, die mede voor de onderneming is gebruikt. Hof Den Bosch kwam onlangs tot een opmerkelijke uitspraak in een dergelijk geval.

Het betrof een woning, die op het moment waarop de belanghebbende zijn onderneming begon, door hem en zijn gezin werd bewoond. De woning werd ten behoeve van de onderneming verbouwd en uitgebreid. Het geheel werd vanaf de start van de onderneming op 1 januari 2004 aangemerkt als ondernemingsvermogen. De ondernemer nam het pand op de balans op naar de vrije verkoopwaarde op 1 januari 2004. In 2006 werd de onderneming verplaatst naar een extern kantoorgebouw en werd de onderneming ingebracht in een BV. De woning werd overgebracht naar het privévermogen voor de waarde in bewoonde staat. Het boekverlies van € 215.000 bracht de ondernemer ten laste van zijn winst over het jaar 2006. De inspecteur accepteerde het hele boekverlies niet. In geschil was of de woning bij inbreng mocht worden gewaardeerd op de vrije verkoopwaarde.

Onder verwijzing naar een arrest van de Hoge Raad uit 2000 accepteerde Hof Den Bosch het boekverlies. De Hoge Raad overwoog in dat arrest dat, ingeval van een woning die tot het ondernemingsvermogen wordt gerekend, jaarlijks een onttrekking van het woongenot plaatsvindt. De ondernemer moet de huurwaarde van de woonruimte bij zijn winst tellen. Volgens de Hoge Raad wordt daarnaast niet ook nog een deel van de waarde van het pand aan het ondernemingsvermogen onttrokken. In het beroep in cassatie had de staatssecretaris het standpunt ingenomen dat bij een deels voor zelfbewoning bestemd pand niet de totale aanschaffingskosten mogen worden geactiveerd. Dat standpunt is door de Hoge Raad afgewezen.

De vraag blijft echter of er sprake is van een waardedaling door zelfbewoning en zo ja, of deze is toe te rekenen aan een ondernemersbeslissing c.q. aan het resultaat van de onderneming. In een arrest uit 1993 besliste de Hoge Raad dat de verkoop door een dga van een door hem bewoonde woning aan de BV moest plaatsvinden tegen de waarde in bewoonde staat. Hof Den Bosch refereerde wel aan dat arrest, maar schoof het terzijde omdat het een andere situatie dan een eenmanszaak betrof.

11. Mededeling loonheffingen

De Belastingdienst heeft laten weten dat de zogenaamde “mededeling loonheffingen aangifte doen en betalen” vervalt per 1 januari 2012. Momenteel wordt aan het eind van ieder aangiftetijdvak een dergelijke mededeling, vergezeld van een acceptgirokaart verstuurd aan werkgevers met de vraag hun aangifte loonheffingen op tijd te doen en te betalen.

Werkgevers doen er goed aan de jaarlijkse Aangiftebrief loonheffingen goed te bewaren, omdat in deze brief de aangiftetijdvakken, de uiterste aangifte- en betaaldaten en de betalingskenmerken zijn vermeld. Vooral de betalingskenmerken zijn van belang, omdat zonder vermelding van het juiste betalingskenmerk de betaling niet verwerkt kan worden.

12. Administratieverplichting

Naar aanleiding van een boekenonderzoek bij een schroothandelaar corrigeerde de belastingdienst de winst met het bedrag van acht inkoopbonnen omdat daarop de gegevens van de leveranciers ontbraken. Naar de mening van de inspecteur bleek niet uit de administratie dat er daadwerkelijk inkopen hadden plaatsgevonden voor deze bedragen.

In de procedure die volgde beriep de inspecteur zich op omkering en verzwaring van de bewijslast omdat de administratie van de schroothandelaar niet aan de eisen voldeed. Voor het geval de sanctie van omkering en verzwaring van de bewijslast niet van toepassing zou zijn, meende de inspecteur dat de schroothandelaar niet aannemelijk had gemaakt dat het om reële inkopen ging.

Naar het oordeel van Hof Arnhem had de schroothandelaar voldaan aan zijn administratieplicht.

Voor de vaststelling van de winst uit onderneming stelt de wet geen specifieke eisen aan de wijze waarop een belastingplichtige het bewijs dient te leveren van zijn inkopen. Dat een belastingplichtige niet (geheel) voldoet aan de voorschriften voor de omzetbelasting voor wat betreft het vermelden van naam- en adresgegevens van leveranciers en het vermelden van de hoeveelheid ingekochte goederen, houdt niet in dat hij niet aan zijn administratieverplichtingen voor de inkomstenbelasting heeft voldaan.

Het hof vond de tekortkomingen in de administratie niet van dien aard dat omkering en verzwaring van de bewijslast van toepassing was. Het hof vond de verklaring, dat er in de sloopbranche leveranciers zijn die zich niet bekend willen maken of die niet willen dat zij traceerbaar zijn, geloofwaardig. Het hof accepteerde ook het standpunt van de schroothandelaar dat het voor een sloopbedrijf niet doenlijk is om een voorraadadministratie bij te houden.

Uiteindelijk concludeerde het hof dat de inspecteur de door hem aangebrachte correcties niet aannemelijk had gemaakt.

ARBEIDSRECHT

13. Beëindiging arbeidsovereenkomst

Het is gebruikelijk dat een arbeidsovereenkomst eindigt bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, die meestal is gesteld op 65 jaar. Het is echter niet zo, dat de arbeidsovereenkomst zonder meer en van rechtswege eindigt bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd; dat moet wel in de arbeidsovereenkomst, de CAO of een arbeidsreglement zijn vastgelegd. De meeste werknemers hebben er geen probleem mee om met pensioen te gaan, maar het komt voor dat een werknemer door wil werken na zijn 65e verjaardag.

Een werknemer vorderde bij de kantonrechter in een kort geding dat zijn werkgever hem toeliet tot het werk, omdat naar zijn mening de arbeidsovereenkomst niet was geëindigd toen hij 65 werd. De werkgever beriep zich in deze procedure op het in het Arbeidsvoorwaardenreglement opgenomen pensioenontslagbeding. De kantonrechter wees dat beroep af, omdat niet vast stond dat het reglement deel uitmaakte van de arbeidsovereenkomst. De arbeidsovereenkomst bevatte in ieder geval niet een dergelijke bepaling en ook op andere wijze bleek niet dat de werknemer had ingestemd met het reglement. De kantonrechter ging er vanuit dat partijen niet waren overeengekomen dat de arbeidsovereenkomst bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd van rechtswege zou eindigen.

14. Goed werkgeverschap

Een werkgever moet zich aan de regels van goed werkgeverschap houden. De regels van goed werkgeverschap zijn niet zonder meer van toepassing op de relatie tussen een uitzendkracht en het bedrijf dat de uitzendkracht heeft ingehuurd. Zo is een werkgever verplicht om de redenen voor beëindiging van de arbeidsovereenkomst mede te delen aan de werknemer. In het geval van een uitzendovereenkomst brengt het specifieke karakter van de uitzendrelatie mee dat de opdrachtgever in beginsel zonder opgave van redenen kan besluiten niet langer gebruik te maken van de diensten van de uitzendkracht. Voor de opdrachtgever geldt dus geen motiveringsplicht.

De opdrachtgever moet zich wel, bij de uitoefening van zijn taken als toezichthouder op en materieel leidinggevend van de uitzendkracht, rekenschap geven van de eisen die goed werkgeverschap aan hem stellen. Dit gaat volgens de kantonrechter niet zover, dat de opdrachtgever zich bij de invulling van de overeenkomst van opdracht moet laten leiden door de belangen van de uitzendkracht, omdat anders de kenmerkende flexibiliteit van uitzendovereenkomst in het geding komt.

15. Het nieuwe werken

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft laten onderzoeken of het arbeidsrecht, en dan vooral de Arbowet en de Arbeidstijdenwet, belemmeringen opwerpt voor wat hij omschrijft als "het nieuwe werken". Daarmee wordt bedoeld plaats- en tijdongebonden arbeid. De conclusie van het onderzoek is dat de Arbowet en de Arbeidstijdenwet niet fundamenteel gewijzigd hoeven te worden.

De geconstateerde belemmeringen zijn op te lossen met beperkte aanpassingen en nadere interpretatie.

Op dit moment valt plaats- en tijdongebonden arbeid onder het normale arboregime. Dat houdt in dat de werkgever verantwoordelijk is voor de arbeidsomstandigheden van niet reguliere arbeidsplaatsen van de werknemer. De definitie van thuiswerk wordt daarom uitgebreid zodat ook plaats- en tijdongebonden arbeid op andere plaatsen dan thuis onder de definitie valt, waardoor daarop een beperkter arboregime van toepassing is. Het Arbobesluit wordt per 1 juli 2012 aangepast. De Nederlandse arboregeling voor thuis- en telewerken is dan gelijk aan de Europese verplichtingen.

Op grond van de Arbeidstijdenwet moet de werkgever de werk- en rusttijden van zijn werknemers registreren. Bij thuis- en telewerken kan de werkgever dit niet zelf doen. De werkgever kan met zijn werknemers afspreken dat zij zelf hun werk- en rusttijden registreren, zoals dat ook gebeurt in het wegvervoer. Een wijziging van de Arbeidstijdenwet is daarvoor niet nodig.

VARIA

16. Vruchtgebruik constructies

Ter besparing van successierecht hebben in het verleden veel ouders hun woning overgedragen aan hun kinderen onder voorbehoud van het recht van vruchtgebruik, een recht van gebruik en bewoning of een huurrecht. De waardeaanwinst van blote eigendom naar volle eigendom was belast, maar de waardevermindering van de woning van het moment van overdracht tot het moment van overlijden bleef door de werking van een oud besluit buiten de heffing van belasting. Bij de herziening van de Successiewet per 1 januari 2010 is dat oude besluit ingetrokken. Het gevolg is dat nu zowel de aangroei van blote

naar volle eigendom als de waardestijging belast is. Er is bewust afgezien van het treffen van overgangsrecht.

In reactie op Kamervragen heeft de staatssecretaris van Financiën gezegd dat hij toch nog met een overgangsregeling zal komen. Dat overgangsrecht geldt alleen voor overdrachten van woningen die vóór 1 januari 2010 hebben plaatsgevonden. De heffing van erfbelasting vindt plaats over het verschil tussen de waarde van de woning op het moment van datum van overlijden (na 1 januari 2010) verminderd met de waarde van de woning per 1 januari 2010. Dit betekent dat de waarde-aangroei van de woning tussen het moment van de rechtshandeling en 1 januari 2010 derhalve buiten de heffing blijft. Het overgangsrecht zal ook gelden voor situaties waarin het vruchtgebruik is omgezet in huur.

Ter bekostiging van het overgangsrecht worden de bedragen van de eerste tariefschijf en de vrijstellingen in de schenk- en erfbelasting eenmalig niet geïndexeerd.

17. Dividendbelasting

Wanneer een Nederlandse vennootschap dividend uitkeert aan haar aandeelhouders moet zij dividendbelasting inhouden.

De dividendbelasting is een voorheffing op de inkomsten- en vennootschapsbelasting. Dat houdt in dat de ingehouden dividendbelasting wordt verrekend met de door de aandeelhouder verschuldigde inkomsten- of vennootschapsbelasting. In het buitenland wonende aandeelhouders kunnen de Nederlandse dividendbelasting niet altijd verrekenen. In Nederland hebben zij geen recht op teruggaaf of vermindering van belasting.

Een in België wonende aandeelhouder van een Nederlandse vennootschap bestreed de ingehouden dividendbelasting. In het jaar 2007 ontving de aandeelhouder in totaal € 107.372 aan dividend, waarop € 16.106 aan dividendbelasting werd ingehouden. Over het netto dividend moest in België 25% personenbelasting betaald worden, zonder verrekening van de in Nederland ingehouden dividendbelasting. De aandeelhouder was van mening dat de inhouding van dividendbelasting in strijd was met het recht van de Europese Unie vanwege de onmogelijkheid om deze te kunnen verrekenen, terwijl binnenlands belastingplichtigen dit wel kunnen.

Volgens de rechtbank kan niet worden volstaan met de vaststelling dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen inwoners en niet-inwoners bij de heffing van dividendbelasting. Of sprake is van discriminatie dient te worden beoordeeld aan de hand van de totale heffing.

De rechtbank is van oordeel dat er sprake is van discriminatie, omdat minder inkomstenbelasting zou zijn verschuldigd over het inkomen uit sparen en beleggen uit de aandelen dan het bedrag aan ingehouden dividendbelasting. Gezien de waarde van de aandelen zou een binnenlands belastingplichtige

€ 15.579 aan inkomstenbelasting hebben moeten betalen. De inspecteur meende dat ook het uitgekeerde dividend tot de heffingsgrondslag moest worden gerekend voor deze vergelijking. De rechtbank deelde deze opvatting niet en beperkte de heffingsgrondslag voor deze vergelijking tot de waarde van de aandelen. Op grond daarvan verleende de rechtbank de aandeelhouder een teruggave dividendbelasting van € 16.106 - € 15.579 = € 527.

18. Bestuurdersaansprakelijkheid

De directeur van een BV is aansprakelijk voor belastingschulden van de BV als er niet tijdig een melding aan de Belastingdienst is gedaan van betalingsonmacht van de BV. Volgens de rechtbank Breda is de directeur ook aansprakelijk als het niet op tijd betalen van belasting of het te laat melden van betalingsonmacht aan de accountant van de BV te wijten is.

De Belastingdienst legde naheffingsaanslagen omzetbelasting over de jaren 2006 en 2007 op in het jaar 2009 aan een BV naar aanleiding van door de accountant van de BV gedane suppletieaangiften. Tegelijk met de suppletieaangiften werd een melding van betalingsonmacht van de BV gedaan. De ontvanger stelde de bestuurder van de BV aansprakelijk voor de niet betaalde omzetbelasting. Naar de mening van de ontvanger was de melding te laat gedaan en bovendien niet rechtsgeldig, omdat het aan grove schuld van de BV was te wijten dat te weinig omzetbelasting was voldaan. De BV beriep zich erop dat alle relevante gegevens steeds tijdig aan de accountant waren doorgegeven en dat de accountant een fout had gemaakt door de omzetbelasting niet in de aangiften te verwerken. Het niet boeken en aangeven van die omzetbelasting was naar het oordeel van de rechtbank het gevolg van grove schuld van de accountant. De rechtbank rekende de grove schuld van de accountant toe aan de BV. Voor het opleggen van een boete is dat niet toegestaan, maar voor hoofdelijke aansprakelijkheid van de bestuurder van een BV wel. Dat geldt ook als de BV aan de juistheid van wat de accountant deed in redelijkheid niet hoefde te twijfelen.